

Vergaderjaar 2008–2009

24 587

Justitiële Inrichtingen

Nr. 344

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 juni 2009

In de brief van 26 mei 2009 verzocht de vaste commissie voor Justitie van uw Kamer mij om informatie over de groepsopstand die op 12 mei jl. in justitiële jeugdinrichting (jji) De Sprengen heeft plaatsgevonden. Met deze brief kom ik aan dit verzoek tegemoet.

Beschrijving incident

Op 12 mei jl. is het onrustig op twee groepen in jji De Sprengen te Zutphen.

Tijdens het luchten staat een aantal jongens voortdurend met hun rug naar de beveiligingscamera. De pedagogisch medewerkers halen de jongens eerder naar binnen. Als alle jongens binnen zijn, blijft de sfeer onrustig en opstandig. Er wordt een radio, die steeds harder wordt gezet, in beslag genomen door de groepsleiding en drie jongens moeten de rest van de avond op hun kamer blijven.

Bij een tweede luchtmoment groepeert een aantal jongens zich weer met de rug naar de beveiligingscamera. De sfeer wordt grimmiger. Alle jongens worden de rest van de avond naar de kamer gestuurd. Een aantal jongens weigert dit en richt vernielingen aan op de luchtplaats en bedreigt de pedagogisch medewerkers. Hierop wordt alarm geslagen. Een paar jongens worden direct op de kamer geplaatst. De andere jongens gooien ramen in waardoor twee jongens zich weten te bevrijden en zich bij de groep voegen. Daarna klimmen de vijf jongens op het dak dat aan de luchtplaats grenst.

Die dag heeft een gevelreinigingsbedrijf werkzaamheden verricht op het dak en is een ladder op het dak blijven liggen. De jongens klimmen daarmee op een hoger gelegen dak. Op dat moment wordt het incident voor de omgeving zichtbaar. Op het dak liggen stenen ter verzwaring van onder andere een bliksemafleider en brandveiligheidsmateriaal. De jongens gooien daarmee naar omstanders en auto's.

Vanaf het moment dat de jongens op het dak zijn, houdt een beveiligingsmedewerker van de inrichting, bijgestaan door twee onderhandelaars van de politie, continu contact met de jongens. Omdat de jongens begrijpen dat door hun actie verder verblijf binnen deze inrichting onmogelijk is, proberen zij daarover een afspraak te maken. Dit verzoek wordt afgewezen. Na enige tijd komen de jongens van het dak en worden door de politie meegenomen naar het bureau en in verzekering gesteld.

Ondernomen acties

Bij de start van het incident is meteen de politie gealarmeerd. Ook is het Intern Bijstandsteam van P.I. Zutphen ingeschakeld. Deze P.I. is gelegen tegenover De Sprengen en heeft een samenwerkingsovereenkomst voor de inschakeling van dit bijstandsteam.

Evaluatie

De inrichting heeft het incident geëvalueerd. Daaruit blijkt dat er tijdens het incident conform protocollen en trainingen is gehandeld. De afstemming tussen de inrichting, de sectordirectie JJI, de directie Voorlichting en de politie ter plaatse is goed verlopen. Wel is geconstateerd dat verbetering van communicatie tussen het crisis- en operationele team mogelijk is. Daardoor kan bij incidenten mogelijk nog sneller worden gehandeld. Ook is gesproken over het feit hoe het heeft kunnen gebeuren dat er een ladder op het dak lag. De beveiliging heeft de ladder tijdens de dagelijkse controle niet opgemerkt. De betreffende medewerkers zijn hier op aangesproken. Bij de beveiligingscontrole zal nog scherper worden gelet op eventuele onveilige situaties. Binnenkort wordt een bredere evaluatie gehouden met externe betrokkenen bij dit incident. Mogelijk leidt dit tot verbeteracties. Daarnaast wordt met een deskundige van de Dienst Justitiële Inrichtingen een inspectie van het gebouw uitgevoerd om te toetsen of extra veiligheidsmaatregelen nodig zijn.

Vervolg

Tijdens het gooien van de stenen zijn er auto's beschadigd. Ook het dak is beschadigd. De jongens zijn hiervoor aangehouden en in verzekering gesteld.

Alle vijf de jongens zijn overgeplaatst naar andere inrichtingen.

Samen met de sectordirectie justitiële jeugdinstellingen vind ik dit een ernstig incident. Toch ben ik tevreden over het snelle en deskundige optreden, over de evaluatie die meteen heeft plaatsgevonden en het feit dat betrokken medewerkers van het gevelreinigingsbedrijf en de beveiliging zijn aangesproken op het laten liggen van de ladder en op het niet opmerken van deze ladder tijdens de controle. Door nog alerter optreden en verbetering van de communicatie kan er bij dergelijke incidenten sneller worden gehandeld en kan de ernst ervan worden beperkt.

De staatssecretaris van Justitie,
N. Albayrak